

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017

Μάθημα: Λατινικά

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 19 Μαΐου 2017

8:00 - 10:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 4 ΣΕΛΙΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα του εξεταστικού δοκιμίου.
Να γράψετε όλες τις απαντήσεις στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ **(Μονάδες 50)**

I. Nemo vero eos miseretur, quod infeliciter vixerint. Menenius Agrippa, qui inter patres ac plebem publicae gratiae sequester fuit, aere collato funeratus est. Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit mercenarium suum discessisse et ab eo desertum esse rus; id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat. Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater. Aequum mehercule erat populum Romanum tributum Scipioni conferre, cum a Carthagine semper tributum ipse exigeret.

(Λατινικά Λυκείου, XXXV)

II. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices. Etsi super vestem earumprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: «Non dubito quin calva esse nolis».

(Λατινικά Λυκείου, XLVII)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 50)

1. α) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στον αντίθετο αριθμό:

sequester, mercenarium, filiae, hac, sermonibus, tempus, annos, mendacium

(Μονάδες 4)

β) Να μεταφέρετε τους πιο κάτω τύπους στη γενική πληθυντικού:

pater, populum, ipse, re, ornatrices, vestem

(Μονάδες 3)

2. Να γράψετε τους πιο κάτω τύπους ρημάτων σύμφωνα με την οδηγία που σας δίνεται (όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο):

α) *miseretur*: στη μετοχή ενεστώτα και μέλλοντα

β) *discessisse*: στο γ' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα στην ίδια φωνή

γ) *acceperunt*: στο β' πρόσωπο ενικού της υποτακτικής και προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

δ) *voluit*: στο α' πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής ενεστώτα και παρατατικού

ε) *intervenit*: στο γ' πρόσωπο ενικού της οριστικής παρατατικού και υπερσυντελικού

στ) *dissimulavit*: στο απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής

(Μονάδες 6)

3. Να γράψετε τους μονολεκτικούς τύπους των παραθετικών των πιο κάτω λέξεων (στην περίπτωση του επιθέτου να διατηρήσετε αμετάβλητα την πτώση, τον αριθμό και το γένος):

infeliciter, aequum

(Μονάδες 2)

4. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους (είναι υπογραμμισμένοι στα διδαγμένα κείμενα για μετάφραση):

gratiae, in Africa, ab eo, rus, conferre, consilio, aliquando, cana

(Μονάδες 4)

5. α) Να αναγνωρίσετε την πιο κάτω πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς):

quod infeliciter vixerint

(Μονάδες 2)

- β) Να αναγνωρίσετε την πιο κάτω πρόταση (είδος, εκφορά, αιτιολόγηση εκφοράς) και να δηλώσετε τη συντακτική της θέση:

quominus id faceret

(Μονάδες 3)

6. α) Στο πιο κάτω απόσπασμα να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με εξάρτηση από το *Iulia dixit patri ...*

ego cana esse malo

(Μονάδες 3)

- β) Να μετατρέψετε τη σύνταξη της πιο κάτω πρότασης από ενεργητική σε παθητική:

Augustus eo consilio oppressit ornatrices.

(Μονάδες 3)

7. Να αποδώσετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά:

In multis rebus natura iter aliud viro alii ostendit. Pulchrum est aliquos bene facere rei publicae etiamque de ea bene dicere non parvum est; et pace et bello viros claros fieri potest. Multi, qui vel fortes fuerunt vel facta aliorum scripserunt, honorantur.

Sallustius *Bellum Catilinae* 2.9 – 3.1 (διασκευή)

Λεξιλόγιο:

iter, itineris (ουδ.) = δρόμος, πορεία

alius - a - ud = άλλος, διαφορετικός

(Μονάδες 10)

8. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά:

Ο Κικέρωνας, συγγραφέας και σοφός άνδρας, ζούσε στη Ρώμη και έγραφε έξοχα βιβλία για τους νόμους. Πίστευε ότι αυτοί παρέχουν σταθερότητα στην πολιτεία και διαπλάθουν ελεύθερους πολίτες.

(Μονάδες 10)

-ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ-